

II

(Retsakter vedtaget i henhold til traktaterne om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab/Euratom, hvis offentliggørelse ikke er obligatorisk)

AFGØRELSER OG BESLUTNINGER

KOMMISSIONEN

KOMMISSIONENS BESLUTNING

af 19. januar 2005

vedrørende Rivesaltes-planen og de skattelignende CIVDN-afgifter, som Frankrig har indført

(meddelt under nummer K(2005) 50)

(Kun den franske udgave er autentisk)

(2007/253/EF)

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 88, stk. 2, første afsnit,

efter at have opfordret interesserede parter til at fremsætte deres bemærkninger i overensstemmelse med nævnte artikel⁽¹⁾ og under hensyntagen til disse bemærkninger, og

ud fra følgende betragtninger:

I. PROCEDURE

- (1) Kommissionen har som følge af en klage forhørt sig hos de franske myndigheder om de i denne beslutning omhandlede foranstaltninger ved brev af 19. juli 1999, 16. december 1999, 24. august 2000 og 9. december 2000. Frankrig har svaret Kommissionen ved brev af 19. august 1999, 24. februar 2000 og 25. januar 2001. Kommissionens tjenestegrene har holdt møde med de franske myndigheder den 26. januar 2000 og med en delegation fra CIVDN (Comité interprofessionnel des vins doux naturels) den 31. marts 2000.
- (2) Da de pågældende foranstaltninger er blevet indført uden forudgående tilladelse fra Kommissionen, er de blevet opført i registret over uanmeldt støtte under nummer NN 139/2002.
- (3) Ved brev af 21. januar 2003 informerede Kommissionen Frankrig om sin beslutning om at indlede proceduren efter

traktatens artikel 88, stk. 2, for så vidt angår den pågældende støtte.

- (4) Kommissionens beslutning om at indlede proceduren blev offentliggjort i *Den Europæiske Unions Tidende*⁽²⁾. Kommissionen opfordrede de øvrige medlemsstater og andre interesserede parter til at fremsætte deres bemærkninger til den omhandlede støtte.
- (5) De franske myndigheder fremsendte deres bemærkninger i brev af 16. og 18. juni 2003. Kommissionen modtog bemærkninger fra klageren, der blev fremsendt til de franske myndigheder i brev af 6. august 2004. De franske myndigheder svarede herpå i brev af 10. september 2004.

II. BESKRIVELSE

1. RIVESALTES-PLANEN

- (6) I 1996 besluttede CIVDN at iværksætte en omstilling af vinproduktionen med henblik på at erstatte en del af produktionen af naturligt søde vine (vins doux naturels) i regionen Pyrénées-Orientales ved rydning og genbeplantning af kvalitetsvinsorter for at råde bod på den strukturelle krise, som denne produktion var ramt af, og som regelmæssigt gav sig udslag i bratte afsætningsfald. Formålet med støtten var at finansiere en kvalitativ forbedring af vinstokbestanden i denne region. Støtten ophørte senest den 1. august 2000.

⁽¹⁾ EUT C 82 af 5.4.2003, s. 2.

⁽²⁾ Se fodnote 1.

(7) For at gennemføre denne omstillingsplan (benævnt »Rivesaltes-planen«) fik regionens producenter adgang til støtteformer:

- en jordudtagningspræmie pr. hektar finansieret over en brancheafgift
- en støtte pr. hektar finansieret over de statslige og lokale myndigheders budgetter til delvis dækning af de egentlige omstillingsomkostninger.

1.1. JORDUDTAGNINGSPRÆMIEN

(8) CIVDN har ved beslutning 96-1 af 5. juli 1996 indført en brancheafgift til finansiering af Rivesaltes- og Grand Roussillon-omstillingsplanen, for så vidt angår de kontrollerede oprindelsesbetegnelser (AOC).

(9) Afgiften på 50 FRF⁽³⁾ pr. hektoliter, som er produceret i regionen Pyrénées-Orientales, hvor de pågældende naturligt søde vine produceres, skulle anvendes til finansiering af udgiften til en jordudtagningspræmie for alle parceller, hvor der i 1995 blev produceret »Rivesaltes« eller »Grand Roussillon«, og hvor der fra 1996-høsten til og med 2000-høsten skulle produceres bordvin eller »vins de pays«. Den indkrævede afgift blev overført til en særlig fond.

(10) Præmien er reelt blevet udbetalt til producenter, der forpligtede sig til ikke at påberåbe sig den kontrollerede oprindelsesbetegnelse »Rivesaltes« eller »Grand Roussillon« i en periode på fem år. Præmien skulle således kompensere for indtægststab, som skyldtes prisfald som følge af, at de to betegnelser ikke længere kunne anvendes. Præmien medførte ikke, at produktionen skulle ophøre eller begrænses, men var kun en kompensation for, at der skulle produceres uden de kontrollerede oprindelsesbetegnelser. Formålet var således at opnå en hurtig reduktion af den mængde vin, der kan sælges med de kontrollerede oprindelsesbetegnelser.

(11) Jordudtagningspræmien var på 5 000 FRF pr. år og pr. »udtaget« hektar. En støtteberettiget parcel kunne ikke længere tildeles præmien fra det år, hvor der blev foretaget en omstilling af produktionen.

(12) Kommissionen har ikke modtaget oplysninger om det samlede støttebeløb, der er blevet udbetalt inden for rammerne af denne foranstaltning. Der er heller ikke blevet modtaget oplysninger om indtægterne fra brancheafgiften eller antallet af hektarer omfattet af foranstaltningen.

1.2. OMSTILLINGSSTØTTEN

(13) De franske myndigheder har oplyst, at den i 1996 vedtagne omstillingsplan for vindyrkningsmarkerne med den kontrollerede oprindelsesbetegnelse »Rivesaltes« vedrørte 3 250 ha: 1 250 ha til produktion af »Muscat de Rivesaltes«, 1 000 ha til produktion af »Côtes du Roussillon« og »Côtes du Roussillon Villages« (sorterne Syrah, Mourvèdre,

Roussanne, Marsanne og Vermentino) og 1 000 ha til produktion af »vins de pays« (sorterne Chardonnay, Cabernet, Merlot osv.)

(14) De franske myndigheder havde indvilget i at afsætte 111 mio. FRF til støtte for denne plan med følgende fordeling: 85 mio. FRF gennem Office national interprofessionnel des vins (Det Nationale Branchekontor for Vin) og 26 mio. FRF gennem lokale myndigheder (Languedoc-Roussillon og »conseil général des Pyrénées-Orientales«).

(15) Støtten omfattede et beløb på 25 000 FRF/ha til omstilling til den kontrollerede oprindelsesbetegnelse »Muscat de Rivesaltes« og et beløb på 40 000 FRF/ha til omstilling til den kontrollerede oprindelsesbetegnelse »Côtes du Roussillon Villages« og til »vins de pays«.

(16) De franske myndigheder har anslået de reelle omstillingsomkostninger i regionen til 110 000 FRF/ha. De franske myndigheder har bekræftet, at omstillingsplanerne for en stor dels vedkommende er blevet gennemført (2 350 ha af de planlagte 3 250 ha).

(17) De samlede udgifter til den omstilling, der er foretaget, har ifølge de franske myndigheder været på 258,5 mio. FRF (39,4 mio. EUR). De offentlige myndigheder har bidraget med 75,25 mio. FRF (11,01 mio. EUR) i forhold til de oprindeligt forventede 111 mio. FRF (16,9 mio. EUR). Ifølge de franske myndigheders oplysninger har de offentlige myndigheder alt i alt bidraget med 29,11 % af udgifterne til den reelt gennemførte omstilling.

(18) De franske myndigheder har gjort opmærksom på, at de i overensstemmelse med artikel 9 i Rådets forordning (EØF) nr. 822/87 af 16. marts 1987 om den fælles markedsordning for vin⁽⁴⁾ hvert år til De Europæiske Fællesskabers Statistiske Kontor indsender en oversigt over arealer beplantet med vinstokke opdelt efter departement og den producerede druetype (druer til persning, til bl.a. kvalitetsvine fra bestemte dyrkningsområder (VQPRD), og spise-druer) samt en oversigt over rydning og plantning af vinstokke med samme opdeling efter departement og den producerede druetype. De franske myndigheder vedlagde en kopi af de skemaer, der blev indsendt for produktionsåret 1997/1998.

2. BRANCHEAFGIFTER TIL SALGSFREMME FOR OG ARBEJDET MED VISSE KONTROLLEREREDE OPRINDELSESBETEGNELSER

(19) CIVDN har ved beslutning 97-3 af 29. december 1997 med virkning fra 1. januar 1998 indført en brancheafgift, der skal benyttes til finansiering af salgsfremme for og arbejdet med følgende kontrollerede oprindelsesbetegnelser: »Rivesaltes«, »Grand Roussillon«, »Muscat de Rivesaltes« og »Banyuls«.

⁽³⁾ 1 FRF = ca. 0,15 EUR

⁽⁴⁾ EFT L 84 af 27.3.1987, s. 1. Ophævet ved forordning (EF) nr. 1493/1999 (EFT L 179 af 14.7.1999, s. 1).

- (20) Afgiften uden skat pr. hektoliter blev fastsat til følgende: »Banyuls et Banyuls Grand Cru«: 25 FRF/hl, »Grand Roussillon«: 30 FRF/hl, »Muscat de Rivesaltes«: 50 FRF/hl og »Rivesaltes«: 30 FRF/hl.
- (21) Afgifterne er blevet anvendt på følgende måde: »Rivesaltes«: 25 FRF/hl til salgsfremme og 5 FRF/hl til arbejdet med kontrollerede oprindelsesbetegnelser, »Grand Roussillon«: 45 FRF/hl til salgsfremme og 5 FRF/hl til arbejdet med kontrollerede oprindelsesbetegnelser og »Banyuls«: 20 FRF/hl til salgsfremme og 5 FRF/hl til arbejdet med kontrollerede oprindelsesbetegnelser.
- (22) CIVDN har ved beslutning 98-1 af 10. juli 1998 med virkning fra 1. september 1998 indført en brancheafgift, der skal benyttes til finansiering af salgsfremme for og arbejdet med følgende kontrollerede oprindelsesbetegnelser: »Rivesaltes«, »Grand Roussillon« og »Maury«.
- (23) Afgifterne uden skat pr. hektoliter blev fastsat til følgende: »Grand Roussillon«: 25 FRF/hl, »Maury«: 5 FRF/hl og »Rivesaltes«: 35 FRF/hl.
- (24) Afgifterne er blevet anvendt på følgende måde: »Rivesaltes«: 30 FRF/hl til salgsfremme og 5 FRF/hl til arbejdet med kontrollerede oprindelsesbetegnelser, »Grand Roussillon«: 20 FRF/hl til salgsfremme og 5 FRF/hl til arbejdet med kontrollerede oprindelsesbetegnelser og »Maury«: 5 FRF/hl til arbejdet med kontrollerede oprindelsesbetegnelser.
- (25) De to ovennævnte afgifter blev ophævet ved beslutning 99-1 af 17. december 1999, ved hvilken CIVDN indførte en brancheafgift, der skal benyttes til finansiering af salgsfremme for og arbejdet med følgende kontrollerede oprindelsesbetegnelser: »Banyuls«, »Banyuls Grand Cru«, »Muscat de Rivesaltes«, »Rivesaltes«, »Grand Roussillon« og »Maury«.
- (26) Afgifterne uden skat pr. hektoliter blev fastsat til følgende: »Grand Roussillon«: 25 FRF/hl, »Rivesaltes«: 35 FRF/hl, »Banyuls« og »Banyuls Grand Cru«: 25 FRF/hl, »Muscat de Rivesaltes«: 55 FRF/hl og »Maury«: 0 FRF/hl.
- (27) Afgifterne er blevet anvendt på følgende måde: »Rivesaltes«: 30 FRF/hl til salgsfremme og 5 FRF/hl til arbejdet med kontrollerede oprindelsesbetegnelser, »Grand Roussillon«: 20 FRF/hl til salgsfremme og 5 FRF/hl til arbejdet med kontrollerede oprindelsesbetegnelser, »Muscat de Rivesaltes«: 50 FRF/hl til salgsfremme og 5 FRF/hl til arbejdet med kontrollerede oprindelsesbetegnelser, »Banyuls« og »Banyuls Grand Cru«: 20 FRF/hl til salgsfremme og 5 FRF/hl til arbejdet med kontrollerede oprindelsesbetegnelser.
- (28) Denne afgift blev med små ændringer videreført ved beslutning 00-1. Kommissionen rådede ved undersøgelsesprocedurernes indledning ikke over oplysninger om sidstnævnte ordnings varighed eller eventuelle videreførelse.
3. KOMMISSIONENS ARGUMENTER I FORBINDELSE MED INDLEDNINGEN AF UNDERSØGELSESPROCEDUREN
- (29) Hvad angår de pågældende afgifter, noterede Kommissionen sig for det første, at de er blevet godkendt direkte af den franske regering efter proceduren i lov nr. 200 af 2. april 1943 om oprettelse af et brancheudvalg for »naturligt søde vine« og hedvin med kontrolleret oprindelsesbetegnelse. Sådanne afgifter kan kun indføres med en regeringsgodkendelse. Ifølge lov nr. 200 er afgifterne obligatoriske for alle medlemmer af de berørte erhvervsgrupper, så snart de er blevet godkendt af regeringen eller i det pågældende tilfælde af dennes befuldmægtigede. Det følger heraf, at en retsakt fra en offentlig myndighed er en nødvendighed, for at denne type af afgifter kan få virkning. Derfor mente Kommissionen på tidspunktet for indledningen af undersøgelsesproceduren, at der i det pågældende tilfælde er tale om skattelignende afgifter, dvs. offentlige midler.
- (30) Hvad angår den jordudtagningspræmie, der er fastsat i den franske støtteordning, er sådanne præmier ikke fastsat i den fælles markedsordning eller mere konkret i Rådets forordning (EØF) nr. 456/80 af 18. februar 1980 om ydelse af præmier for midlertidig og endelig nedlæggelse af visse vinarealer samt præmier for afkald på genplantning⁽⁵⁾. I denne forordning var der udelukkende fastsat en præmie for midlertidigt eller endeligt ophør med vindyrkning, der kunne udbetales, når en producent besluttede at medvirke til en formindskelse af vindyrkningskapaciteten i Fællesskabet gennem bl.a. rydning af vinstokke. Da præmien ikke er anvendt til at mindske vindyrkningskapaciteten eller til at finansiere foranstaltninger med henblik på ophør med vindyrkning, syntes foranstaltningen på tidspunktet for undersøgelsesprocedurens indledning ikke at falde ind under anvendelsesområdet for den tidligere fælles markedsordning for vin i forordning (EØF) nr. 822/87.
- (31) Støttens formål synes at have været at yde økonomisk hjælp til de producenter, der som iværksættere frivilligt har besluttet at engagere sig rent kommercielt i erhvervsvirksomhed, hvis udøvelse udgifterne synes at være knyttet til. Ifølge EF-Domstolens praksis⁽⁶⁾ og Kommissionens faste praksis er der tale om driftsstøtte, når støtten tager sigte på at fritage en virksomhed for udgifter, som den normalt skulle have afholdt som led i sin løbende drift eller normale aktiviteter. Denne opfattelse er nedfældet i punkt 3.5 i EF-rammebestemmelserne for statsstøtte i landbrugssektoren⁽⁷⁾ (i det følgende benævnt »landbrugsrammebestemmelserne«), hvorefter en sådan støtte ifølge sin natur kan true med at påvirke de fælles markedsordningers mekanismer.
- (32) Kommissionen konstaterede på dette punkt, at støtten er blevet ydet pr. ha pr. år, og at den derfor var nært knyttet til mængden af den producerede vin. Kommissionen mindede om, at den i intet tilfælde kan godkende en støtte, der er

⁽⁵⁾ EFT L 57 af 29.2.1980, s. 16. Ophævet ved forordning (EF) nr. 1493/1999.

⁽⁶⁾ Dom af 8. juni 1995, afsagt af De Europæiske Fællesskabers Ret i Første Instans, sag T-459/93, Siemens SA mod Kommissionen, Sml. II, s. 1675.

⁽⁷⁾ EFT C 28 af 1.2.2000, s. 2.

uforenelig med de bestemmelser, der gælder for en fælles markedsordning, eller som medfører forstyrrelser i den pågældende fælles markedsordnings funktion. På tidspunktet for undersøgelsesprocedurens indledning fandt den, at jordudtagningspræmien syntes at være en driftsstøtte, der ville kunne gribe ind i mekanismerne for den fælles markedsordning for vin, og som derfor ville kunne være uforenelig med de gældende markeds- og konkurrenceregler.

- (33) Hvad omstillingsomkostningerne angår, var det fastsat i artikel 14 i forordning (EØF) nr. 822/87, at enhver form for national støtte til beplantning af vindyrkningsarealer var forbudt fra den 1. september 1988, undtagen støtte, der opfylder kriterier, som bl.a. gør det muligt at nå det fastsatte mål, nemlig en formindskelse af den producerede mængde eller en kvalitativ forbedring uden en forøgelse af produktionen. Derfor kan der kun gives tilladelse til vinstoksorter, som på den pågældende vindyrkningsjord er anerkendt som værende af forbedrende art og ikke anses for at være af høj produktivitet.
- (34) I Kommissionens forordning (EØF) nr. 2741/89 af 11. september 1989 om kriterierne for anvendelse af artikel 14 i Rådets forordning (EØF) nr. 822/87 om den nationale støtte til beplantning af vindyrkningsarealer⁽⁸⁾ fastlægges kriterierne for behandling af projekter for national støtte til beplantning af vindyrkningsarealer, der kan tillades efter traktatens artikel 87, 88 og 89. Artikel 2 i forordning (EØF) nr. 2741/89 bestemmer, at de nationale støtteprojekter på tilfredsstillende vis skal overholde målsætningen for nedsættelse af produktionsmængden eller kvalitetsforbedring uden produktionsstigning.
- (35) Artikel 5 i Kommissionens forordning (EØF) nr. 2741/89 bestemte, at støttebeløbet pr. ha beplantet vindyrkningsareal ikke måtte overstige 30 % af de faktiske omkostninger i forbindelse med rydning og beplantning. Da de samlede udgifter til den gennemførte omstilling ifølge de franske myndigheder skulle have været på 258 500 000 FRF, hvoraf de offentlige myndigheder skulle have bidraget med 75 250 000 FRF, konkluderer de franske myndigheder, at de offentlige myndigheder alt i alt har bidraget med 29,11 % af udgifterne til den reelt gennemførte omstilling. Det var imidlertid fastsat i artikel 5 i forordning (EØF) nr. 2741/89, at det relevante element til beregning af omstillingsomkostningerne var den faktisk tildelte støtte pr. ha beplantet vindyrkningsareal. På tidspunktet for undersøgelsesprocedurens indledning syntes dette at udelukke samlede beregninger for omstillingen som helhed og dermed beregninger baseret på gennemsnittet pr. ha af de samlede udgifter. Endvidere beregnede de franske myndigheder dette gennemsnit i forhold til forskelligartede omstillingsforanstaltninger.
- (36) Kommissionen fandt på tidspunktet for undersøgelsesprocedurens indledning, at under hensyntagen til de udgifter pr. ha, som de franske myndigheder havde oplyst (110 000 FRF/ha), skulle der for den i dette tilfælde ydede

støtte have været et loft på henholdsvis 33 000 FRF/ha og 30 % af de reelle omkostninger for de enkelte producenter. Heraf følger det, at enhver overskridelse af dette loft og enhver overskridelse af de 30 % af de faktiske udgifter på individuelt plan ville kunne udgøre en støtte, som er uforenelig med de gældende regler.

- (37) I medfør af de beføjelser, som Kommissionen råder over i henhold til artikel 10 i forordning (EF) nr. 659/1999 af 22. marts 1999 om fastlæggelse af regler for anvendelsen af EF-traktatens artikel 93⁽⁹⁾, har den givet de franske myndigheder et påbud om at fremsende de nødvendige oplysninger vedrørende de to gennemførte omstillinger. Herunder bl.a. oplysninger om antallet af vinavlere, der har nydt godt af støtte til beplantning af vindyrkningsarealer, det berørte areal opdelt efter jordbundskategori, den andel af dette areal, der er ryddet inden beplantningen, og den andel af dette areal, der er anerkendt som værende egnet til produktion af VQPRD, de beplantede arealers formål (persningsdruer, spisedruer, druer til tørring, planteskole eller moderpodestamme osv.), de anvendte sorter, bevis for de franske myndigheders forudgående tilladelse til anvendelse af de pågældende sorter, udviklingen i produktionskapaciteten samt alle relevante oplysninger om støtteniveauet.
- (38) Hvad angår støtten til fremme af visse kontrollerede oprindelsesbetegnelser, har de franske myndigheder oplyst, at lovbestemmelserne vedrørende den skattelignende afgift til CIVDN-finansiering har været genstand for regelmæssige anmeldelser og allerede er blevet undersøgt og godkendt af Kommissionen. Kommissionen havde da også senest inden for rammerne af statsstøttesag N 184/97 (støtte og skattelignende afgifter til fordel for CIVDN)⁽¹⁰⁾ for en periode indtil udgangen af 2002 godkendt en statsstøtte, som finansieres af en skattelignende afgift til dækning af bl. a. foranstaltninger vedrørende salg fremme og det arbejde, som CIVDN udfører. Det fremgår imidlertid af de oplysninger, der er modtaget, at de omhandlede afgifter, opkræves ud over den skattelignende afgift, der skal finansiere de kommunikations- og salg fremmende foranstaltninger, som Kommissionen allerede har godkendt. Derfor fandt Kommissionen på tidspunktet for undersøgelsesprocedurens indledning, at den tidligere givne tilladelse ikke udgjorde en stiltiende tilladelse til at foretage en ændring eller til at indføre en anden foranstaltning, der skulle supplere den tidligere godkendte støtte.
- (39) Kommissionen har givet de franske myndigheder påbud om at tilsende den de nødvendige oplysninger vedrørende disse støttebestemmelser, herunder de ikke-omtalte og ikke-anmeldte bestemmelser, der måtte være i kraft på nuværende tidspunkt, for at Kommissionen kan få mulighed for at vurdere bestemmelsernes overensstemmelse med de negative og positive kriterier, der gælder for reklame og salg fremme, og det maksimale støtteniveau, som ville kunne godkendes. Disse oplysninger skulle også

⁽⁸⁾ EFT L 264 af 12.9.1989, s. 5. Ophævet ved forordning (EF) nr. 1227/2000 (EFT L 143 af 16.6.2000, s. 1).

⁽⁹⁾ EFT L 83 af 27.3.1999, s. 1. Ændret ved tiltrædelsesakten af 2003.

⁽¹⁰⁾ Kommissionens brev SG(97)D/3741 af 16.5.1997.

kunne gøre det muligt at måle virkningerne af en eventuel støttekumulation for den tidligere godkendte ordning og de her omhandlede ikke-anmeldte ordninger.

- (40) Kommissionen konstaterede også, at de her omhandlede skattelignende afgifter i deres mekanismer lå meget nær den ordning, som Kommissionen allerede har godkendt. Det fremgår endvidere af bestemmelserne vedrørende de pågældende afgifter, at de kun var lagt på vinproduktionen i en bestemt region. Det var derfor på tidspunktet for undersøgelsesprocedurens indledning muligt at konkludere, at de i denne sag omhandlede skattelignende afgifter hverken belaster eller har belastet importerede produkter.

III. BEMÆRKNINGER FRA TREDJEPARTER

- (41) Den klager, som har fremsat følgende bemærkninger, har anmodet om at få sit navn hemmeligholdt. Kommissionen har efter en gennemgang af de anførte grunde fundet det hensigtsmæssigt at respektere dette ønske.
- (42) Ifølge klageren udgør jordudtagningspræmien og omstillingsstøtten to elementer af samme støtteordning, som har til formål at begrænse markedsføringen af en bestemt produktion. Den støtte, der blev givet til udtagning af parceller, og den, der blev givet til omstilling, skal kumuleres i forbindelse med vurderingen af foreneligheden med fællesskabsretten.
- (43) Klageren mener, at bestemmelserne om uafhængig finansiel forvaltning af Rivesaltes-planen i CIVDN's beslutning 96-1 af 5. juli 1996 ikke er blevet overholdt, da jordudtagningspræmien ikke udelukkende var blevet finansieret ved hjælp af midler fra den brancheafgift, som blev indført i 1996. Jordudtagningspræmien var således blevet finansieret med et beløb på 11 mio. FRF fra CIVDN's egne midler. Derudover var en del af de midler, der var blevet indbetalt som en afgift til finansiering af salgsfremme, blevet brugt til finansiering af planen, herunder navnlig jordudtagningspræmien.
- (44) Ifølge klageren havde »conseil général des Pyrénées-Orientales« overført 2 mio. FRF, som skulle bruges til finansiering af jordudtagningspræmien, til CIVDN i begyndelsen af regnskabsåret 2000. Endvidere havde »conseil général des Pyrénées-Orientales« i sit tidsskrift »L'accent Catalan« fra marts 2003 skrevet, at ud over jordudtagningspræmien og omstillingsstøtten var der blevet overført en støtte på 761 EUR og senere 1 293 EUR pr. hektar direkte til vinavlerne inden for rammerne af Rivesaltes-planen. Denne støtte var ikke blevet anmeldt til Kommissionen.
- (45) Hvad angår støtten til salgsfremme, hævder klageren, at de skattelignende afgifter, der er blevet indkrævet til CIVDN, var blevet anvendt til finansiering af reklamekampagner for deres egne produkter, dvs. for visse virksomheder, og ikke til finansiering af reklamekampagner for forskellige kategorier af kontrollerede oprindelsesbetegnelser generelt. Denne praksis anvendes stadig — i dag af »comité interprofessionnel des vins du Roussillon (CIVR)«, som har erstattet CIVDN, der er gået i betalingsstandsning. Denne støtte er i modstrid med fællesskabsbestemmelserne, da den ikke har et mål af almen interesse.

- (46) Ifølge klageren fortsatte CIVDN i 2001 og 2002 med at opkræve de skattelignende afgifter af forhandlerne, selv om CIVR, som er den organisation, der erstattede CIVDN, også begyndte at opkræve afgifter, hvilket er i strid med den nationale lovgivning.

IV. BEMÆRKNINGER FRA FRANKRIG

- (47) De franske myndigheder fremsatte i brev af 16. juni 2003 deres bemærkninger til Kommissionens beslutning om at indlede proceduren i traktatens artikel 88, stk. 2, over for den anmeldte støtte.
- (48) Indledningsvis bekræftede de franske myndigheder, at de pågældende bestemmelser ikke blev videreført efter den periode, der først blev fastsat, hvilket vil sige fem år regnet fra produktionsåret 1996/1997. Kommissionen blev under alle omstændigheder informeret om opløsningen af CIVDN ved brev af 14. december 2000 og 6. december 2001. CIVR, som erstattede CIVDN, har ikke indført foranstaltninger af tilsvarende art.

1. RIVESALTES-PLANEN

1.1. JORDUDTAGNINGSPRÆMIEN

- (49) De franske myndigheder forklarer, at foranstaltningen ikke havde til formål at reducere vindyrkningskapaciteten, eftersom støttemodtagerne skulle forpligte sig til at acceptere, at produktionen fra de udtagne parceller markedsføres som bordvin eller »vins de pays« og ikke som vin med kontrollerede oprindelsesbetegnelser. Denne præmie kan dog ikke, som Kommissionen gør, ligestilles med simpel driftsstøtte i form af et ulovligt likviditetstilskud.
- (50) Præmien havde derimod til formål at sikre støttemodtagerne en modydelse for deres forpligtelse til at undlade at sælge produktionen fra de udtagne parceller som vin med kontrollerede oprindelsesbetegnelser. Støttemodtagerne opnåede dermed ikke et indtægts supplement, men blot en kompensation for et indtægtsstab.
- (51) Hvis der regnes med det maksimalt tilladte udbytte på 40 hl, gav en hektar vindyrkningsareal med den kontrollerede oprindelsesbetegnelse »Rivesaltes« ved indførelsen af foranstaltningen således en produktion på henholdsvis 25 hl naturlig sød vin til 1 140 FRF/ha og 15 hl bordvin eller »vin de pays« til 350 FRF/ha, hvilket giver en omsætning på 32 250- 33 000 FRF pr. hektar. Efter jordudtagningen kunne en hektar vindyrkningsareal give 50 hl bordvin eller »vin de pays« (departementets gennemsnitsudbytte), hvilket svarer til en omsætning på 12 500- 17 500 FRF pr. hektar.
- (52) Den gennemsnitlige forskel efter jordudtagningen (producenternes indtægtsstab) var således på ca. 15 000 FRF/ha, hvorfra der for fuldstændighedens skyld skal trækkes omkostningerne til den alkohol, der er blevet brugt til fremstillingen af de naturligt søde vine, dvs. 2 000 FRF pr. 25 hl, hvilket betyder, at nettoforskellen er på 13 000 FRF/ha.

- (53) Selv om der tages hensyn til, at forskellen fra og med 1999 blev mindre på grund af et fald i produktionsprisen for naturligt søde vine (900 FRF/ha), så beløb den sig under alle omstændigheder til 6 500 FRF/ha [26 000 FRF (omsætning/hektar med kontrolleret oprindelsesbetegnelse) - 17 500 FRF (omsætning/hektar for bordvin eller »vin de pays«) - 2 000 FRF (omkostninger til alkohol til fremstilling af de naturligt søde vine)].
- (54) De franske myndigheder mener, at jordudtagningspræmien ikke på nogen måde kan udgøre en driftsstøtte, som giver støttemodtagerne et ulovligt indtægtssupplement eller et ulovligt likviditetstilskud.
- (55) Derudover understreger de franske myndigheder, at jordudtagningspræmien ikke har skadet mekanismerne for den fælles markedsordning for vin som følge af forstyrrelser af markedet. I departementet Pyrénées-Orientales blev der i produktionsårene 1996/1997 til 1999/2000 således ikke destilleret nogen mængder inden for rammerne af den obligatoriske destillation. De mængder, som gik til præventiv destillation i de pågældende produktionsår, viser, at markedet for bordvin og »vins de pays« fungerer normalt.
- (56) Derudover fremhæver de franske myndigheder, at denne foranstaltning er solidarisk og ikke er blevet finansieret ved hjælp af bevillinger fra statens budget, men ved hjælp af en brancheafgift, som producenterne selv betalte.
- 1.2. OMSTILLINGSSTØTTEN
- (57) Ifølge de franske myndigheder udgjorde denne foranstaltning et ekstraordinært supplement til statsstøtten til den forbedring af vindyrkningsarealerne, som blev indført i henhold til forordning (EØF) nr. 2741/89.
- (58) De franske myndigheder minder om, at støtten til forbedring af vinstokbestanden anmeldtes første gang i 1993 (støtte N 769/93) og er blevet behandlet i et oplysningsblad (FR/XXX/05.00/017) inden for rammerne af den løbende gennemgang af statsstøtte. Hvad angår årsrapporten, fremhæver de franske myndigheder, at oplysninger, der kræves i henhold til artikel 8 i forordning (EØF) nr. 2741/89 kan fremsendes »i forbindelse med den årlige meddelelse fra medlemsstaterne i henhold til artikel 9 i forordning (EØF) nr. 822/87«. Artikel 9 i forordning (EØF) nr. 822/87 bestemmer, at »hvert år inden den 1. september fremsender medlemsstaterne ... en meddelelse til Kommissionen om udviklingen i vinproduktionskapaciteten, herunder en oversigt over vindyrkningsarealerne på deres områder« og hvert år inden den 1. december »en beretning om udviklingen i vinproduktionskapaciteten«.
- (59) De franske myndigheder gør opmærksom på, at de i overensstemmelse med artikel 9 i Rådets forordning (EØF) nr. 822/87 hvert år til De Europæiske Fællesskabers Statistiske Kontor indsender en oversigt over arealer beplantet med vinstokke opdelt efter departement og den producerede druetype (druer til persning, til bl.a. kvalitetsvine fra bestemte dyrkningsområder (VQPRD), og spisedruer) samt en oversigt over rydning og plantning af vinstokke med samme opdeling efter departement og den producerede druetype. De franske myndigheder vedlagde en kopi af de skemaer, der blev indsendt for produktionsåret 1997/1998. De franske myndigheder mener derfor ikke, at de kan kritiseres for, at de ikke har overholdt de forpligtelser, der følger af anvendelsen af forordning (EØF) nr. 822/87.
- (60) For at udarbejde en nøjagtig og fuldstændig oversigt over omstillingsstøtten, »Rivesaltes-planen«, er det ifølge de franske myndigheder nødvendigt at tage hensyn til, at arealerne til »Muscat de Rivesaltes« ikke er omfattet af det supplement til forbedringsstøtten, som planen indeholder bestemmelser om. Disse er kun blevet tildelt forbedringsstøtte i et omfang svarende til den nationale sats. Det beløb på 85 mio. FRF, som de franske myndigheder har anført i deres tidligere meddelelser, omfatter imidlertid 31 mio. FRF i statsstøtte til forbedring af de vindyrkningsarealer, hvor der produceres Muscat-vin.
- (61) Der kan opstilles følgende oversigt over omstillingsstøtten inden for rammerne »Rivesaltes-planen« for de arealer, der anvendes til produktion af »vins de pays« og »Côtes du Roussillon villages«:
- a) I det område, som er omfattet af »Rivesaltes-planen«, og for de vinbrug, der har arealer med produktion af »vins de pays« og »Côtes du Roussillon villages«, er der blevet tildelt 57,28 mio. FRF i statsstøtte til forbedring af vindyrkningsarealerne (2 357 ha (875 producenter)).
- b) For 1 238 ha ud af disse 2 357 ha har 875 producenter modtaget et »ekstraordinært« supplement til statsstøtten i forbindelse med »Rivesaltes-planen«. Det samlede beløb for dette supplement er på 8,006 mio. FRF, som skal lægges til de 28,613 mio. FRF, der er blevet udbetalt i statslig omstillingsstøtte for disse 1 238 ha.
- c) Det supplement, som planen indeholder bestemmelser om, er blevet fordelt mellem de 875 producenter på følgende måde: 662 producenter har modtaget 5 000 FRF/ha for 900 ha, hvilket giver et samlet beløb på 4,950 mio. FRF. 80 producenter har modtaget 10 000 FRF/ha for 133 ha, hvilket giver et samlet beløb på 1,330 mio. FRF. 133 producenter har modtaget 15 000 FRF/ha for 115 ha, hvilket giver et samlet beløb på 1,726 mio. FRF.
- (62) Inden for rammerne af planen er der til 875 producenter blevet udbetalt et beløb på i alt 36,623 mio. FRF til forbedring af vindyrkningsarealerne inden for et område på 1 238 ha.
- (63) I 221 tilfælde er der blevet udbetalt mere end 33 000 FRF/ha; det drejer sig om et areal på 166 ha og i alt 0,883 mio. FRF.

(64) De franske myndigheder har indsendt en oversigt over de sorter, der er blevet anvendt i forbindelse med omstillingen, og de forskellige beslutninger, hvori støttens omfang fastsættes hvert år.

2. FORANSTALTNINGER VEDRØRENDE SALGSFREMME FOR OG ARBEJDET MED KONTROLLEREDE OPRINDELSESBETEGNELSER

(65) De franske myndigheder understreger først, at disse foranstaltninger ikke blevet videreført efter den 31. december 2000.

(66) Hvad angår de salgsfremmende foranstaltninger, der er blevet gennemført ved hjælp af indtægterne fra den »frivillige obligatoriske afgift« (CVO), er de af samme karakter som de foranstaltninger, som er blevet finansieret med midler fra den skattelignende afgift, som er blevet anmeldt til og godkendt af Kommissionen (støtte N 230/90 ⁽¹¹⁾ og N 184/97).

(67) Midlerne fra den frivillige obligatoriske afgift har således muliggjort en forstærkelse af de foranstaltninger, som blev gennemført ved hjælp af indtægterne fra den skattelignende afgift. Det har vist sig at være nødvendigt at intensivere de salgsfremmende foranstaltninger for disse vine for at udvikle afsætningsmulighederne under markedsforhold, der har haft alvorlige konsekvenser for den lokale vindyrkningsøkonomi.

(68) I den forbindelse bemærker de franske myndigheder, at det er tilladt at finansiere støtten til salgsfremmende foranstaltninger med op til 100 %. Hvad angår støtten til reklame, påpeger de franske myndigheder, at der er tale om kampagner til fordel for produkter med kontrollerede oprindelsesbetegnelser, som finansieres ved hjælp af midler fra de skattelignende afgifter og frivillige bidrag.

(69) De franske myndigheder har på Kommissionens anmodning fremsendt eksempler på det reklamemateriale, der er blevet anvendt.

3. KOMMENTARER TIL BEMÆRKNINGER FRA TREDJEPARTER

(70) De franske myndigheder har i brev af 10. september 2004 kommenteret bemærkningerne fra tredjeparter. De forklarer, at det hævdes, at støtten er blevet anvendt til andre formål end de planlagte, og at støtten er blevet tildelt én enkelt konkurrerende virksomhed. De franske myndigheder tager stærk afstand fra sådanne påstande, som direkte sætter spørgsmålstegn ved de forskellige berørte myndigheders ærlighed, og opfordrer Kommissionen til at undlade at tage hensyn til sådanne argumenter.

V. VURDERING

1. TRAKTATENS ARTIKEL 87, STK. 1

(71) I traktatens artikel 87, stk. 1, hedder det: »Bortset fra de i denne traktat hjemlede undtagelser er statsstøtte eller støtte,

som ydes ved hjælp af statsmidler under enhver tænkelig form, og som fordrejer eller truer med at fordreje konkurrencevilkårene ved at begunstige visse virksomheder eller visse produktioner, uforenelig med fællesmarkedet i det omfang, den påvirker samhandelen mellem medlemsstaterne«.

(72) Artikel 76 i forordning (EØF) nr. 822/87, der var gældende på det tidspunkt, hvor støtten blev ydet, bestemmer, at medmindre andet er bestemt i nævnte forordning, finder traktatens artikel 92, 93 og 94 (nu artikel 87, 88 og 89) anvendelse på produktion af og handel med vinprodukter.

1.1. ER DER TALE OM EN SELEKTIV FORDEL, SOM FINANSIERES MED STATSMIDLER?

(73) Som støtte betragtes indgreb, der under enhver tænkelig form direkte eller indirekte kan give virksomheder en fordel, eller som bør betragtes som en økonomisk fordel, som modtagervirksomheden ikke ville have opnået under normale markedsbetingelser.

(74) Hvad angår karakteren af de pågældende afgifter, bemærker Kommissionen, at myndighederne måtte vedtage en retsakt, for at de kunne få virkning, og at de ressourcer, der er blevet skabt, har bidraget til gennemførelse af en politik, som støttes af staten. Det er ikke blevet fastslået, at det altid er støttemodtagerne, som betaler de pågældende afgifter. Det opfylder derfor ikke de kriterier for ikke at være omfattet af traktatens artikel 87, stk. 1, som fremgår af Domstolens praksis ⁽¹²⁾. Derfor mener Kommissionen, at der i det pågældende tilfælde er tale om skattelignende afgifter, dvs. offentlige midler.

(75) Som støtte betragtes endvidere ifølge Domstolens praksis indgreb, der under forskellige former letter de byrder, som normalt tynger en virksomheds budget, og derved, uden at være tilskud i ordets egentlige forstand, er af samme art og har tilsvarende virkninger ⁽¹³⁾.

(76) Om der er tale om en støtte, og i givet fald hvilken form for støtte, afhænger af de potentielle brugere af »Rivesaltesplanen« og brancheafgifterne til salgsfremme for og arbejdet med visse kontrollerede oprindelsesbetegnelser samt finansieringen heraf. I forbindelse med den pågældende støtte er visse virksomheder blevet begunstiget i den forstand, at den kun er blevet tildelt producenter af produkter med kontrolleret oprindelsesbetegnelse i visse regioner.

1.2. PÅVIRKES SAMHANDELEN?

(77) For at bestemme, om den pågældende støtte henhører under anvendelsesområdet for traktatens artikel 87, stk. 1, må det afslutningsvis fastslås, om den kan påvirke samhandelen mellem medlemsstaterne.

⁽¹¹⁾ Kommissionens brev SG(D)(90) 25148 af 22.8.1990.

⁽¹²⁾ Domstolens dom af 15. juli 2004, sag C-345/02, Pearle, endnu ikke offentliggjort i Samlingen.

⁽¹³⁾ Domstolens dom af 22. maj 2003, sag C-355/00, Freskot, Sml. I 2003, s. 5263.

- (78) Domstolen har slået fast, at når en finansiel støtte, som ydes af en medlemsstat, styrker en virksomheds position i forhold til andre virksomheder, som den konkurrerer med i samhandelen inden for Fællesskabet, må det antages, at denne samhandel påvirkes af støtten ⁽¹⁴⁾.
- (79) At der findes en fælles markedsordning i sektoren, viser, at der er samhandel mellem medlemsstaterne inden for vinsektoren.
- (80) Nedenstående tabel viser som eksempel omfanget af samhandelen med vinprodukter mellem Frankrig og de øvrige medlemsstater i de sidste to år med omstilling i Frankrig, som nævnes.

1999/2000	Vin	
	Fællesskabet i dets sammensætning pr. 30. april 2004	Frankrig
Anvendelig produktion	168 076 000 hl	54 271 000 hl
Eksport til Fællesskabet i dets sammensætning pr. 30. april 2004	—	15 500 000 hl
Import fra Fællesskabet i dets sammensætning pr. 30. april 2004	—	5 700 000 hl

- (81) Den støtte, der er blevet ydet, kan således påvirke samhandelen mellem medlemsstaterne og fordreje eller true med at fordreje konkurrencen, hvis den begunstiger visse nationale vinprodukter til skade for produktionen i andre medlemsstater. Vinsektoren er nemlig ekstremt følsom over for konkurrence på fællesskabsplan og dermed meget sårbar over for enhver foranstaltning til fordel for produktionen i én af medlemsstaterne.

1.3. HVORVIDT DER ER TALE OM STØTTE SOM OMHANDLET I TRAKTATENS ARTIKEL 87, STK. 1 (KONKLUSION)

- (82) På baggrund af ovenstående finder Kommissionen, at foranstaltningerne til fordel for virksomheder, der fremstiller produkter med kontrolleret oprindelsesbetegnelse i visse regioner, udgør en fordel, som finansieres med offentlige midler, som andre virksomheder ikke modtager, og som fordrejer eller truer med at fordreje konkurrencen ved at begunstige visse virksomheder og visse produktioner, for så vidt den kan påvirke samhandelen mellem medlemsstaterne. Foranstaltningen udgør således statsstøtte som omhandlet i EF-traktatens artikel 87, stk. 1.

2. UNDERSØGELSE AF STØTTENS FORENELIGHED MED FÆLLESMARKEDET

- (83) Traktatens artikel 87 indeholder dog bestemmelser om undtagelser fra det generelle princip om statsstøttes uforenelighed med fællesmarkedet, selv om flere af dem helt klart ikke finder anvendelse i dette tilfælde, navnlig de i artikel 87, stk. 2, omhandlede. De franske myndigheder har ikke påberåbt sig disse undtagelsesbestemmelser.
- (84) De i traktatens artikel 87, stk. 3, omhandlede undtagelser bør fortolkes strengt ved enhver analyse af støtteprogrammer med regionalt eller sektorspecifikt sigte eller af ethvert individuelt tilfælde af anvendelse af generelle støtteordninger. De kan bl.a. kun anvendes, når Kommissionen har mulighed for at fastslå, at støtten er nødvendig for at opfylde et af de berørte mål. Det modsatte ville være ensbetydende med at tillade forstyrrende indgreb i samhandelen mellem medlemsstater og en fordrejning af konkurrencevilkårene i strid med Fællesskabets interesse, hvilket samtidig ville give de erhvervsdrivende i visse medlemsstater urimelige fordele.
- (85) Kommissionen er af den opfattelse, at de pågældende støtteordninger ikke tilsigter at fremme den økonomiske udvikling i et område, hvor levestandarden er usædvanlig lav, eller hvor der hersker en alvorlig underbeskæftigelse som omhandlet i traktatens artikel 87, stk. 3, litra a). De tilsigter heller ikke at fremme virkeliggørelsen af vigtige projekter af fælleseuropæisk interesse eller afhjælpe en alvorlig forstyrrelse i en medlemsstats økonomi som omhandlet i traktatens artikel 87, stk. 3, litra b). Støtten tilsigter heller ikke at fremme kulturen eller bevare kulturarven som omhandlet i traktatens artikel 87, stk. 3, litra d).

- (86) Ifølge traktatens artikel 87, stk. 3, litra c), kan støtteordninger betragtes som forenelige med fællesmarkedet, når de har til formål at fremme udviklingen af visse erhvervsgrøner eller økonomiske regioner, og de ikke ændrer samhandelsvilkårene på en måde, der strider mod den fælles interesse. For at den i litra c) omhandlede undtagelsesbestemmelse kan anvendes, skal støtten bidrage til den pågældende sektors udvikling.

2.1. ULOVLIG STØTTE

- (87) Kommissionen konstaterer, at de franske myndigheder ikke har underrettet Kommissionen om indførelsen af den pågældende støtte som krævet i traktatens artikel 88, stk. 3. I artikel 1, litra f), i forordning (EF) nr. 659/1999 er ulovlig

⁽¹⁴⁾ Domstolens dom af 17. september 1980, sag 730/79, Philip Morris Holland BV mod Kommissionen, Sml. 1980, s. 2671, præmis 11.

støtte defineret som ny støtte, der er gennemført i strid med traktatens artikel 88, stk. 3. Kravet om anmeldelse af statsstøtte fremgår af artikel 1, litra c), i forordning (EF) nr. 659/1999⁽¹⁵⁾.

- (88) Da de foranstaltninger, Frankrig har iværksat, omfatter statsstøtteelementer, drejer det sig om ny støtte, som ikke er anmeldt til Kommissionen, og som derfor er ulovlig i henhold til traktaten.

2.2. FASTLÆGGELSE AF RAMMEBESTEMMELSERNE FOR IKKE-ANMELDTE FORANSTALTNINGER

- (89) I henhold til dels punkt 23.3 i landbrugsrammebestemmelserne, dels Kommissionens meddelelse om fastlæggelse af reglerne for vurdering af ulovlig statsstøtte⁽¹⁶⁾ skal al ulovlig støtte, jf. artikel 1, litra f), i forordning (EF) nr. 659/1999, evalueres efter de regler og rammebestemmelser, der var gældende på tidspunktet for støttens tildeling.

- (90) Landbrugsrammebestemmelserne har fundet anvendelse siden den 1. januar 2000. Al støtte tildelt efter denne dato skal derfor evalueres efter ovennævnte rammebestemmelser. Enhver støtte ydet inden denne dato skal derimod i givet fald bedømmes ud fra de regler og den praksis, der var gældende inden den 1. januar 2000.

- (91) Af punkt 3.2 i landbrugsrammebestemmelserne fremgår det, at selv om traktatens artikel 87, 88 og 89 i fuldt omfang finder anvendelse på de sektorer, der er omfattet af de fælles markedsordninger, er anvendelsen af disse artikler imidlertid underordnet de bestemmelser, der er fastsat i de relevante forordninger. Med andre ord kan en medlemsstats påberåbelse af traktatens artikel 87-89 ikke have forrang i forhold til bestemmelserne i forordningen om den fælles markedsordning for den pågældende sektor⁽¹⁷⁾. Kommissionen skal også undersøge, om en støtte medfører forstyrrelser i den pågældende fælles markedsordnings funktion og dermed er uforenelig med fællesmarkedet.

- (92) Den støtte, der er fastsat i Rivesaltes-planen, er ydet mellem den 1. januar 1997 og den 31. juli 2000, dvs. inden ikrafttrædelsen af Rådets forordning (EF) nr. 1493/1999 af 17. maj 1999 om den fælles markedsordning for vin den 1. august 2000. Da der er tale om foranstaltninger, der falder ind under anvendelsesområdet for den fælles markedsordning for vin, skal de behandles ud fra den lovgivning, der var gældende på daværende tidspunkt, dvs. Rådets forordning (EØF) nr. 822/87.

- (93) Hvad angår støtten til salgsfremmende foranstaltninger for visse kontrollerede oprindelsesbetegnelse, som ifølge de franske myndigheder ikke er blevet videreført efter den 31. december 2000, skal den ydede støttes forenelighed med fællesmarkedet efterprøves ud fra rammebestemmelserne for statsstøtte til reklame for produkter opført i EF-traktatens bilag I og visse produkter uden for bilag I⁽¹⁸⁾. I rammebestemmelsernes punkt 70 bestemmes det, at al ulovlig støtte, jf. artikel 1, litra f), i forordning (EF)

nr. 659/1999, skal evalueres efter de regler og rammebestemmelser, der var gældende på tidspunktet for støttens tildeling.

- (94) Hvad angår den statsstøtte, der er blevet finansieret ved hjælp af en skattelignende afgift, skal de foranstaltninger, der er blevet finansieret ved hjælp af støtten, samt de nærmere regler for finansieringen af selve støtten undersøges af Kommissionen.

2.3. ANALYSE EFTER DE GÆLDENDE BESTEMMELSER

2.3.1. Støtteforanstaltninger

2.3.1.1. Jordudtagningspræmien

- (95) Jordudtagningspræmien blev finansieret ved hjælp af en brancheafgift til omstilling af vinproduktionen, som myndighederne gjorde obligatorisk. Præmien havde til formål at holde producenterne skadesløse i forbindelse med deres indtægtstab som følge af, at de forpligtede sig til ikke længere at påberåbe sig den kontrollerede oprindelsesbetegnelse »Rivesaltes« og til at omstille deres produktion til bordvin eller »vins de pays«.

- (96) Hvad angår den jordudtagningspræmie, der er fastsat i den franske støtteordning, er sådanne præmier ikke fastsat i den fælles markedsordning eller mere konkret i Rådets forordning (EØF) nr. 456/80. I denne forordning var der udelukkende fastsat en præmie for midlertidigt eller endeligt ophør med vindyrkning, der kunne udbetales, når en producent besluttede at medvirke til en formindskelse af vindyrkningskapaciteten i Fællesskabet gennem bl. a. rydning af vinstokke.

- (97) Kommissionen konstaterer, at den franske foranstaltning ikke havde til formål at reducere vinproduktionen, men udelukkende at producenterne ikke skulle påberåbe sig den kontrollerede oprindelsesbetegnelse »Rivesaltes«. Da præmien således ikke er anvendt til at mindske vindyrkningskapaciteten eller til at finansiere foranstaltninger med henblik på ophør med vindyrkning, falder foranstaltningen ikke ind under anvendelsesområdet for den tidligere fælles markedsordning for vin.

- (98) Selv om det ser ud til, at forordning (EØF) nr. 456/80 ikke kan anvendes, eftersom produktionen ikke skulle ophøre, bør foranstaltningen undersøges på baggrund af andre horisontale bestemmelser vedrørende statsstøtte. I henhold til artikel 17 i forordning (EØF) nr. 456/80 er denne forordning ikke til hinder for, at der kan ydes støtte efter national lovgivning, når blot denne støtte ydes til formål, der svarer til de i denne forordning omhandlede, dog med forbehold af en undersøgelse i henhold til traktatens artikel 92, 93 og 94 (nu artikel 87, 88 og 89).

- (99) Den pågældende foranstaltning omfatter ikke bestemmelser om ophør med vinproduktion. Den kan således ikke ligestilles med en foranstaltning, hvis formål svarer til de i forordning (EØF) nr. 456/80 omhandlede, altså en formindskelse af vindyrkningskapaciteten.

⁽¹⁵⁾ »Ny støtte« defineres som enhver støtte, dvs. støtteordninger og individuel støtte, som ikke er eksisterende støtte, herunder ændringer i eksisterende støtte.

⁽¹⁶⁾ EFT C 119 af 22.5.2002, s. 22.

⁽¹⁷⁾ Domstolens dom af 26. juni 1979, sag 177/78, Pigs and Bacon Commission mod McCarren and Company Limited, Sml. 1979, s. 2161.

⁽¹⁸⁾ EFT C 252 af 12.9.2001, s. 5.

- (100) De franske myndigheder har selv forklaret, at foranstaltningen ikke havde til formål at reducere vindyrkningskapaciteten, eftersom støttemodtagerne skulle forpligte sig til at acceptere, at produktionen fra de udtagne parceller markedsføres som bordvin eller »vins de pays« og ikke som vin med kontrollerede oprindelsesbetegnelser.
- (101) De franske myndigheder understreger, at præmien derimod havde til formål at sikre støttemodtagerne en modydelse for deres forpligtelse til at undlade at sælge produktionen fra de udtagne parceller som vin med kontrollerede oprindelsesbetegnelser. Ifølge myndighederne opnåede støttemodtagerne dermed ikke et indtægts supplement, men blot en kompensation for et indtægtstab. Alligevel mener de ikke, at denne præmie kan ligestilles med simpel driftsstøtte i form af et ulovligt likviditetstilskud.
- (102) I modsætning til de franske myndigheders angivelser mener Kommissionen, at den nationale støttes formål har været at yde økonomisk hjælp til de producenter, der som iværksættere frivilligt har besluttet at engagere sig rent kommercielt i erhvervsvirksomhed, hvis udøvelse udgifterne er knyttet til. Statens kompensation for et indtægtstab, som virksomhederne frivilligt har valgt, udgør en offentlig støtte, som mindsker de økonomiske følger af et sådant valg.
- (103) Ifølge EF-Domstolens praksis⁽¹⁹⁾ og Kommissionens faste praksis inden vedtagelsen af landbrugsrammebestemmelserne den 1. januar 2000 er der tale om driftsstøtte, når støtten tager sigte på at fritage en virksomhed for udgifter, som den normalt skulle have afholdt som led i sin løbende drift eller normale aktiviteter. Domstolen understreger, at det er fast retspraksis, at driftsstøtte ikke kan betragtes som forenelig med fællesmarkedet i medfør af traktatens artikel 87, stk. 3, litra c), hvis den på grund af sin karakter truer med at ændre samhandelsvilkårene på en måde, der strider mod den fælles interesse.
- (104) Denne opfattelse er nedfældet i punkt 3.5 i landbrugsrammebestemmelserne, som fastsætter, at unilaterale statsstøtteforanstaltninger, som blot har til formål at forbedre producenternes økonomiske situation, men som på ingen måde bidrager til sektorens udvikling, og navnlig støtte, som udelukkende ydes på grundlag af pris, mængde, produktionsenhed eller produktionsmiddelenhed, betragtes som driftsstøtte, der er uforenelig med fællesmarkedet. I punkt 3.5 anføres det endvidere, at en sådan støtte ifølge sin natur kan true med at påvirke de fælles markedsordningers mekanismer.
- (105) Kommissionen noterer sig, at støtten er blevet ydet pr. ha pr. år og med udgangspunkt i en kontinuerlig produktion, og at den derfor er nært knyttet til mængden af den producerede vin.
- (106) Kommissionen finder således, at jordudtagningspræmien er en driftsstøtte, der vil kunne gribe ind i mekanismerne for den fælles markedsordning for vin, og som derfor er uforenelig med de gældende markeds- og konkurrence-regler.

2.3.1.2. Den egentlige omstillingsstøtte

- (107) I artikel 14 i forordning (EØF) nr. 822/87 var det fastsat, at enhver form for national støtte til beplantning af vindyrkningsarealer er forbudt fra den 1. september 1988, undtagen støtte, der opfylder kriterier, som bl.a. gør det muligt at nå det fastsatte mål, nemlig en formindskelse af den producerede mængde eller en kvalitativ forbedring uden en forøgelse af produktionen.
- (108) I forordning (EØF) nr. 2741/89 fastsættes kriterierne for behandling af projekter vedrørende national støtte til beplantning af vindyrkningsarealer, der kan tillades efter traktatens artikel 92, 93 og 94 (nu 87, 88 og 89).
- (109) Ifølge denne forordnings artikel 2 skal de nationale støtteprojekter på tilfredsstillende vis overholde den i artikel 14, stk. 2, andet led, i forordning (EØF) nr. 822/87 omhandlede målsætning for nedsættelse af produktionsmængden eller kvalitetsforbedring uden produktionsstigning.
- (110) Forordningens artikel 3 bestemmer, at beplantningen skal ske med en sort, som på den pågældende vindyrkningsjord ikke anses for at være af høj produktivitet, er anerkendt som værende af forbedrende art og er specielt godkendt af de nationale myndigheder inden for rammerne af det pågældende støtteprojekt.
- (111) De franske myndigheder har gjort opmærksom på, at de i overensstemmelse med artikel 9 i Rådets forordning (EØF) nr. 822/87 hvert år til De Europæiske Fællesskabers Statistiske Kontor indsender en oversigt over arealer beplantet med vinstokke opdelt efter departement og den producerede druetype (druer til persning, bl.a. til kvalitetsvine fra bestemte dyrkningsområder (VQPRD), og spise-druer) samt en oversigt over rydning og plantning af vinstokke med samme opdeling efter departement og den producerede druetype. De franske myndigheder vedlagde en kopi af de skemaer, der blev indsendt for produktionsåret 1997/1998.
- (112) Kommissionen har fra de franske myndigheder modtaget oplysninger om de sorter, der er blevet anvendt ved omstillingerne, hvorved den har kunnet konstatere, at de i betragtning 107-110 omhandlede betingelser opfyldes. På baggrund af oplysningerne har Kommissionen kunnet konstatere, at disse sorter havde de egenskaber, som blev krævet i henhold til fællesskabslovgivningen på det tidspunkt, hvor støtten blev bevilget.

⁽¹⁹⁾ Jf. domstolens dom i ovennævnte sag vedrørende Siemens.

- (113) Artikel 5 i Kommissionens forordning (EØF) nr. 2741/89 bestemte, at støttebeløbet pr. ha beplantet vindyrkningsareal ikke måtte overstige 30 % af de faktiske omkostninger i forbindelse med rydning og beplantning. De omkostninger, som skulle tages i betragtning ved tildelingen af støtten, kunne fastsættes skønsmæssigt i hvert område, bl. a. ud fra de geomorfologiske forhold.
- (114) Ifølge de første oplysninger fra de franske myndigheder har de offentlige myndigheder alt i alt bidraget med 29,11 % af udgifterne til den reelt gennemførte omstilling. De franske myndigheder konkluderer således, at det samlede støttebeløb ikke oversteg det loft på 30 %, som fællesskabslovgivningen fastsætter.
- (115) Det var fastsat i artikel 5 i forordning (EØF) nr. 2741/89, at det relevante element til beregning af omstillingsomkostningerne var den faktisk tildelte støtte pr. ha beplantet vindyrkningsareal. Dette udelukker samlede beregninger for omstillingen som helhed og dermed beregninger baseret på gennemsnittet pr. ha af de samlede udgifter.
- (116) Kommissionen finder, at under hensyntagen til de udgifter pr. ha, som de franske myndigheder har oplyst (110 000 FRF/ha), skulle der for den i dette tilfælde ydede støtte have været et loft på henholdsvis 33 000 FRF/ha og 30 % af de reelle omkostninger for de enkelte producenter.
- (117) Ifølge de nyeste oplysninger forelagt af de franske myndigheder er der samlet set inden for rammerne af planen blevet udbetalt et beløb på 36,623 mio. FRF til forbedring af vindyrkningsarealerne (1 238 ha (875 producenter)). I 221 tilfælde var der blevet udbetalt mere end 33 000 FRF/ha; det drejede sig om et areal på 166 ha og et beløb på i alt 883 000 FRF.
- (118) Kommissionen konkluderer, at hver enkelt overskridelse af loftet på 30 % af de reelle omkostninger og/eller loftet på 33 000 FRF/ha udgør statsstøtte, som ikke er forenelig med de gældende regler.

2.3.1.3. Støtte til salgsfremme for og arbejdet med de pågældende kontrollerede oprindelsesbetegnelser

- (119) Kommissionen har senest inden for rammerne af statsstøttesag nr. N 184/97 for en periode indtil udgangen af 2002 godkendt en statsstøtte, som finansieres af en skattelignende afgift til dækning af bl.a. foranstaltninger med henblik på salgsfremme og det arbejde, som CIVDN udfører. Den oprindelige plan blev godkendt af Kommissionen i 1990 inden for rammerne af statsstøttesag nr. N 230/90. Kommissionen havde konkluderet, at støtten til kollektive salgsfremmende foranstaltninger vedrørende forbedring og styrkelse af det kvalitetsimage, som naturligt søde vine har blandt forbrugerne, og udvikling af

afsætningen var blevet bevilget i overensstemmelse med rammeordningen for statsstøtte til reklame for landbrugsprodukter og visse varer, der ikke henhører under EØF-Traktatens bilag II, men ikke fiskerivarer⁽²⁰⁾, som er den rammeordning, der finder anvendelse på denne type støtte. Kommissionen har desuden fastslået, at CIVDN's administrationsomkostninger ikke skal betragtes som støtte.

- (120) Kommissionen finder, at den tilladelse, der blev givet inden for rammerne af statsstøttesag nr. N 184/97, ikke udgør en stiltiende tilladelse til at foretage en ændring eller til som i dette tilfælde at indføre en anden foranstaltning, der skal supplere den tidligere godkendte støtte.
- (121) De franske myndigheder har bekræftet, at de salgsfremmende foranstaltninger, der er blevet gennemført ved hjælp af indtægterne fra den »frivillige obligatoriske afgift« (CVO), er af samme karakter som de foranstaltninger, som er blevet finansieret med midler fra den skattelignende afgift, som er blevet anmeldt til og godkendt af Kommissionen. Ifølge de franske myndigheder var der således blot tale om en forøgelse af det samlede budget for foranstaltningen.
- (122) Eftersom de samme vilkår skulle have fundet anvendelse ved tildelingen af denne støtte, kan Kommissionen med henvisning til sin beslutning i statsstøttesag nr. N 184/97 konkludere, at støtten til salgsfremme for og arbejdet med de kontrollerede oprindelsesbetegnelser, som blev finansieret ved hjælp af de nye afgifter, er forenelig med de gældende konkurrenceregler.
- (123) Kommissionen noterer sig tredjeparternes bemærkninger om, at de finansierede foranstaltninger er i strid med konkurrencereglerne vedrørende støtte til reklame for landbrugsprodukter, fordi støtten er blevet udbetalt til bestemte virksomheder. Den forelagte dokumentation tyder dog snarere på, at de pågældende foranstaltninger er salgsfremmende foranstaltninger, som kan sidestilles med teknisk bistand, som meget vel kan ydes til vinavlere.

2.3.2. Finansiering af støtten

- (124) I overensstemmelse med Domstolens praksis⁽²¹⁾ finder Kommissionen normalt, at når en statsstøtte finansieres gennem obligatoriske afgifter, kan dette få en indvirkning på støtten ved at have en beskyttende virkning, der går længere end den egentlige støtte. De pågældende bidrag er obligatoriske afgifter. I overensstemmelse med samme retspraksis finder Kommissionen endvidere, at en støtte ikke kan finansieres af skattelignende afgifter, der også er lagt på produkter indført fra andre medlemsstater.
- (125) Kommissionen har inden for rammerne af statsstøttesag nr. N 184/97 allerede fastslået, at den ordning, som de franske myndigheder har indført, ikke berører importerede produkter.

⁽²⁰⁾ EFT C 302 af 12.11.1987, s. 6.

⁽²¹⁾ Domstolens dom af 25.6.1970, sag C-47/69, Frankrig mod Kommissionen, Sml. s. 487.

- (126) Det fremgår endvidere af bestemmelserne vedrørende de pågældende skattelignende afgifter, at de kun var lagt på produktionen af naturligt søde vine med kontrollerede oprindelsesbetegnelser i regionen Pyrénées-Orientales. Jordudtagningspræmien er blevet finansieret ved hjælp af en afgift, som kun er lagt på den regionale produktion af den vin, der er omfattet af foranstaltningen, og ikke på nogen importerede produkter.
- (127) Det kan derfor konkluderes, at de i denne sag omhandlede skattelignende afgifter hverken belaster eller har belastet importerede produkter.

VI. KONKLUSION

- (128) Den statsstøtte i form af en jordudtagningspræmie, som Frankrig har bevilget franske vinproducenter, som har forpligtet sig til at undlade at påberåbe sig de kontrollerede oprindelsesbetegnelser »Rivesaltes« og »Grand Roussillon« fra 1996-høsten til og med 2000-høsten, er uforenelig med fællesmarkedet.
- (129) Den statsstøtte, som Frankrig har givet inden for rammerne af en omstillingsplan for vindyrkningsmarkerne med den kontrollerede oprindelsesbetegnelse »Rivesaltes« fra 1996-høsten til og med 2000-høsten, og som i visse tilfælde overskred 30 % af de reelle omkostninger og/eller loftet på 5 030,82 EUR/ha (33 000 FRF/ha), er uforenelig med fællesmarkedet.
- (130) Den statsstøtte i form af foranstaltninger vedrørende salg fremme for og arbejdet med de kontrollerede oprindelsesbetegnelser »Rivesaltes«, »Grand Roussillon«, »Muscat de Rivesaltes« og »Banyuls«, som Frankrig bevilgede mellem 1. januar 1998 og 31. december 2000, er forenelig med fællesmarkedet i henhold til traktatens artikel 87, stk. 3, litra c).
- (131) Kommissionen er ikke blevet underrettet om de pågældende foranstaltninger, jf. traktatens artikel 88, stk. 3, og de udgør derfor ulovlig støtte, jf. artikel 1, litra f), i forordning (EF) nr. 659/1999.
- (132) Kommissionen beklager, at Frankrig har bevilget den nævnte støtte i strid med traktatens artikel 88, stk. 3.
- (133) Hvad angår støtte, som er bevilget før vedtagelsen af Kommissionens endelige beslutning, er der grund til at bemærke, at den pågældende støtte, i betragtning af den præceptive karakter af de procedureregler, som er fastsat i traktatens artikel 88, stk. 3, regler hvis direkte virkning Domstolen har fastslået i dom af 19. juni 1973 i sag 77/72, Carmine Capolongo mod Azienda Agricola Maya ⁽²²⁾, i dom af 11. december 1973 i sag 120/73, Gebrüder Lorenz GmbH mod Forbundsrepublikken Tyskland ⁽²³⁾, og i dom af 22. marts 1977 i sag 78/76, Firma Steinicke & Weinlig mod Forbundsrepublikken Tyskland ⁽²⁴⁾, ikke efterfølgende

kan lovliggøres (dom af 21. november 1991 i sag C-354/90, Fédération nationale du commerce extérieur des produits alimentaires m.fl. mod Den Franske Republik ⁽²⁵⁾).

- (134) Domstolen har mindet om, at når en støtteforanstaltning, hvis finansiering indgår som en integrerende del, gennemføres under tilsidesættelse af underretningspligten, er de nationale retter i princippet forpligtet til at kræve tilbagebetaling af afgifter eller bidrag, der er opkrævet specifikt til finansiering af støtten. Den minder også om, at de nationale retter skal beskytte borgernes rettigheder, hvis de nationale myndigheder tilsidesætter forbuddet mod at gennemføre støtten, jf. traktatens artikel 88, stk. 3, sidste punktum, som har direkte virkning. De nationale retter skal, over for de borgere, som kan påberåbe sig, at bestemmelsen er tilsidesat, sikre, at der drages alle konsekvenser heraf i henhold til national ret, såvel med hensyn til gyldigheden af de retsakter, der er udstedt til gennemførelse af støtteforanstaltningerne, som med hensyn til tilbagesøgning af den finansielle støtte, der er tildelt ⁽²⁶⁾.
- (135) Er den ulovlige støtte uforenelig med fællesmarkedet, bestemmer Kommissionen i henhold til artikel 14, stk. 1, i forordning (EF) nr. 659/1999, at den pågældende medlemsstat skal træffe alle nødvendige foranstaltninger til at kræve støtten tilbagebetalt fra støttemodtageren. Tilbagebetalingen er en forudsætning for at kunne genoprette den tidligere situation, for derved ophæves de finansielle fordele, som modtageren af den ulovlige støtte uretmæssigt har nydt godt af siden tidspunktet for tildelingen af støtten.
- (136) I henhold til artikel 14, stk. 2, i forordning (EF) nr. 659/1999 skal den støtte, der skal tilbagebetales, indeholde renter beregnet på grundlag af en passende sats, som fastsættes af Kommissionen. Renterne betales fra det tidspunkt, hvor den ulovlige støtte var til støttemodtagerens rådighed.
- (137) Støtten skal tilbagebetales i overensstemmelse med de procedurer, som er fastsat i den franske lovgivning. Beløbene omfatter påløbne renter fra det tidspunkt, hvor støtten blev udbetalt, indtil det tidspunkt, hvor den er fuldt tilbagebetalt. Renterne beregnes på basis af Kommissionens referencesats ved hjælp af metoden for fastsættelse af referencesatsen og kalkulationsrenten ⁽²⁷⁾.
- (138) Kommissionen råder ikke over oplysninger om det samlede støttebeløb, der er blevet bevilget som jordudtagningspræmie, da den ikke har kendskab til indtægterne og det antal hektar, for hvilke der er bevilget støtte. Uden at det på nogen måde påvirker dens konklusioner, noterer Kommissionen sig tredjeparternes oplysninger om, at jordudtagningspræmien skal have været genstand for finansiering og

⁽²⁵⁾ Sml., s. 5505.

⁽²⁶⁾ Domstolens dom af 21. oktober 2003, forenede sager C-261/02 og C-262/01, Eugène van Calster m.fl., endnu ikke offentliggjort i Samlingen.

⁽²⁷⁾ Kommissionens meddelelse om metoden for fastsættelse af referencesatsen og kalkulationsrenten (EFT C 273 af 9.9.1997, s. 3.)

⁽²²⁾ Sml., s. 611.

⁽²³⁾ Sml., s. 1471.

⁽²⁴⁾ Sml. I, s. 595.

supplerende offentlig støtte, som ikke er blevet indberettet af de franske myndigheder. Ifølge de oplysninger, som Kommissionen råder over, var den offentlige støtte til finansiering af omstillingsstøtten på 11,01 mio. EUR.

- (139) Nærværende beslutning foregriber ikke de konsekvenser, som Kommissionen eventuelt drager med hensyn til finansieringen af den fælles landbrugspolitik via Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget (EUGFL) —

VEDTAGET FØLGENDE BESLUTNING:

Artikel 1

1. Den statsstøtte i form af en jordudtagningspræmie, som Frankrig har bevilget franske vinproducenter, som har forpligtet sig til at undlade at påberåbe sig de kontrollerede oprindelsesbetegnelser »Rivesaltes« og »Grand Roussillon« fra 1996-høsten til og med 2000-høsten, er uforenelig med fællesmarkedet.

2. Den statsstøtte, som Frankrig har givet inden for rammerne af en omstillingsplan for vindyrkningsmarkerne med den kontrollerede oprindelsesbetegnelse »Rivesaltes« fra 1996-høsten til og med 2000-høsten, og som i visse tilfælde overskred 30 % af de reelle omkostninger og/eller loftet på 5 030,82 EUR/ha (33 000 FRF/ha), er uforenelig med fællesmarkedet.

3. Den statsstøtte i form af foranstaltninger vedrørende salgsfremme for og arbejdet med de kontrollerede oprindelsesbetegnelser »Rivesaltes«, »Grand Roussillon«, »Muscat de Rivesaltes« og »Banyuls«, som Frankrig bevilgede mellem 1. januar 1998 og 31. december 2000, er forenelig med fællesmarkedet i henhold til traktatens artikel 87, stk. 3, litra c).

Artikel 2

1. Frankrig træffer alle nødvendige foranstaltninger for at tilbagesøge den i artikel 1, stk. 1 og 2, omhandlede støtte, som allerede ulovligt er udbetalt til støttemodtagerne.

Tilbagesøgningen foretages straks og i overensstemmelse med national lovgivning, forudsat at den tillader øjeblikkelig og effektiv udførelse af denne beslutning. Den støtte, der skal tilbagebetales, pålægges renter fra det tidspunkt, den blev udbetalt til støttemodtagerne, indtil den er blevet tilbagebetalt. Renterne beregnes på basis af Kommissionens referencesats ved hjælp af metoden for fastsættelse af referencesatsen og kalkulationsrenten.

2. Med henblik på tilbagesøgning af den i artikel 1, stk. 1, omhandlede ulovlige støtte meddeler Frankrig Kommissionen det samlede støttebeløb, der er blevet bevilget inden for rammerne af denne foranstaltning, samt finansieringen heraf, herunder de samlede indtægter fra den brancheafgift, der blev indført i den forbindelse, og det antal hektar, for hvilke jordudtagningspræmien er blevet udbetalt.

Artikel 3

Frankrig underretter senest to måneder efter meddelelsen af denne beslutning Kommissionen om, hvilke foranstaltninger der er truffet for at efterkomme beslutningen.

Artikel 4

Denne beslutning er rettet til Den Franske Republik.

Udfærdiget i Bruxelles, den 19. januar 2005.

På Kommissionens vegne
Mariann FISCHER BOEL
Medlem af Kommissionen